

MARCHIA ET RAVENSBERG.

appellationem, quod ob loci situsque oportunitatem, ædificiorum aliquid ad castrum istum semper accesserit, ut à quotidiano incremento susatum, quasi *ein Zusatz* sit cognominatum. Antea Archiepiscopo Coloniensi paruit, nunc sub Clivorum, Iuliacensium ac Montensium est Imperio. Complures sub se pagos habet, quos populari nunc lingua *die Burden* indigent. Werdene ad Ruræ amnem jacet, exstructa occasione coenobii à S. Lutgero instituti. Initium habet à Guilielmo de Hardenbergh, 42 Abbatte, anno 1317, & ab Engelberto Comite Marckensi, civitatis privilegiis, quibus etiamnum gaudet, donata. Oppidani rem pecuariam, unde & plurimum viitant, exercent. Agros habent latus & compascuos, montes præaltos & sylvis obsitos, in quibus incredibiles porcorum greges oberrare quandoque videas, & rivulos gratissimo murmure ex montibus scaturientes. Sunt in hoc Comitatu Præfecturae 14: *Iserenlo, Huerde, Altena, Boeckum, Swartenberg, Wetter, Ham, Sverten, Lunen, Hunna, Nuslat, Blanckenstein, Raede, Werden,*

Werdene.

Prefecturae.

Camen. Irrigatur regio Rheno, Rura, necnon Lippia, Angero, Woppero, aliisque fluviolis.

RAVENSBERG.

Omitatus Ravensberg à parte *Limites.* Septentrionali terminatur Episcopatu Mindensi & Osnabrugensi: ab Orientali Lemgouwensi, ab Australi Paderbornensi, & Comitatu Lippiæ, Rhedæ & Retbergæ: ab Occidentali, Episcopatu Monasteriensi. Moris olim fuit, uti arces in montibus exstruerentur; unde & nomina sortiuntur, *Retberg, Cloppenberg, Hertzberg, Sparenberg, Sterneberg, Swallenberg, Ravensberg.* Est enim hæc *Arx.* arx validissima, sita in monte, quæ toti Comitatu nomen dedit. Reliqua oppidula sunt hæc: *Oppidula, Bilevelt, Herwerda, Enghera, & Vlothowe.* Regio montosa est, nec minus ferax, ut & vicinæ. Ducibus Cliviæ paret.

